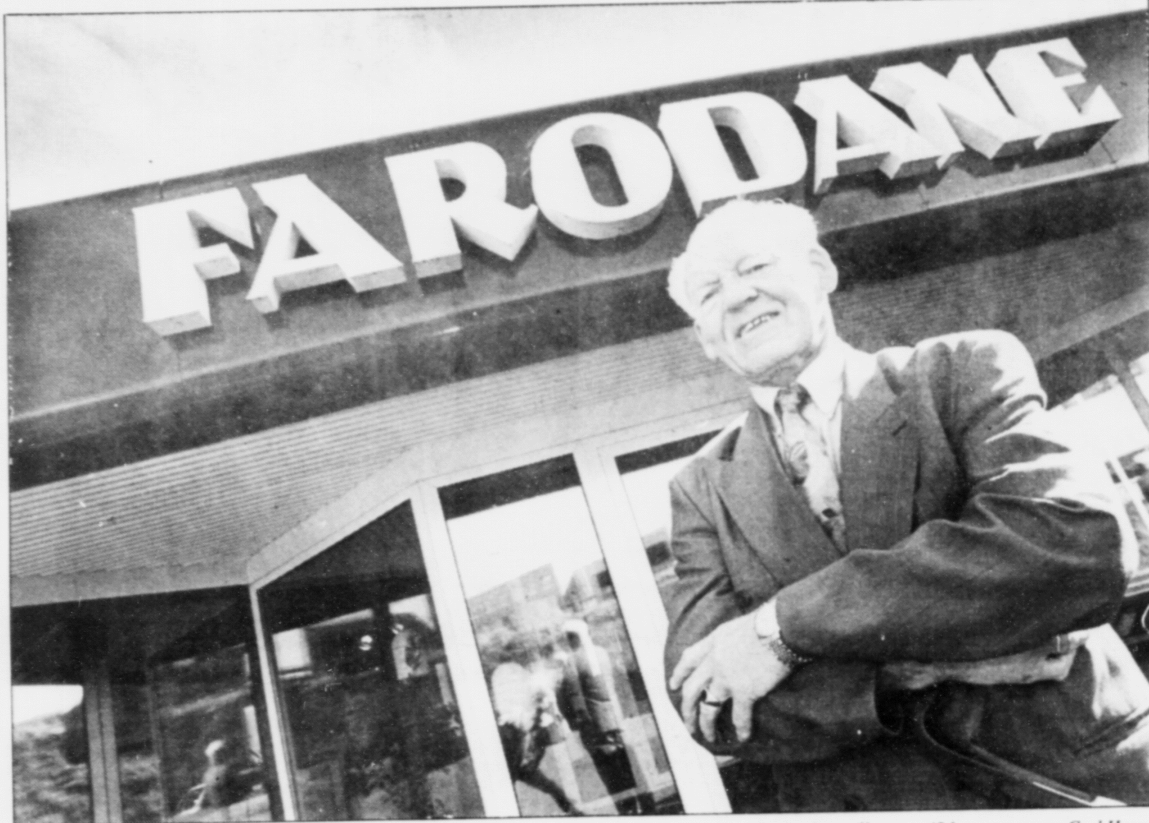

Orð: Dagny
Mynd: Kalmar

Tá Carl Herup Olsen, stjóri á Farodane, nú leggur frá sær eftir 45 ára arbeiðsskeið, nýtist honum ikki at stúra fyri framtíðini hjá fyrirkuni, tí børnini hava tikið yvir, har pápin slepti

Sermerka millunnavnið hevur mamma Carl Herup Olsen sett saman av tveimum nøvnum hjá skyldmonnum hennara, id sjólóttust stutt fyrri at hann var føddur

Farodane 45 ár á baki:

Hann legði lunnar undir familjufyrirøkku

I gjár vóru liddin 45 ár, síðani Farodane varð stovnað. Carl Herup Olsen, stjóri, sum stovnaði fyrirkuna, leggur nú frá sær. Dagurin varð hildin við móttöku í Brekkutúni í Hoyvík.

Stovnarin nýtist tó ikki at stúra fyri framtíðini hjá fyrirkuni, tí hon er í tryggum hondum. Anna og Carl Herup Olsen eiga fimm børn, og av teimum arbeiða trýggir synir og ein dóttir, umframt ein abbasonur á Farodane, har elsti sonurin, Olavur Olsen, er stjóri.

Carl Herup Olsen er 77 ára gamal, og heldur, at hann ikki longur vil hava fasta arbeiðstíð og ábyrgd, men leggur tó ikki frá sær sum formaður í partafelagnum.

Carl Herup Olsen varð borin í heim á Eiði, har pápin var skómakari. Tá var mesta arbeiðið at seyma leðurstyklar til sjófolk. Tíðirnar vóru vónaligar, og einki arbeiði á Eiði, og tí flutti familjan til Vágs, har nógv virksemd var um hetta mundið. Carl Herup Olsen var tá hálvtannað ára gamal, tá familjan flutti til Vágs.

Krabbakallur hjá Hjelme

I 1934 tók hann premilinerprógv, og fór árið eftir í læru sum krabbakallur hjá firma J. A. Hjelme í Vági. Hetta var ein stórt reidari, sum átti tvær skonnertir og átta sluppi, nýtt turkúhús og handil, har matvørur, klæðir og bakarí, sum eisini vóru partar av virkinum.

Arbeidsdagurin var langur, og nógv var at gera. Vit fóru til arbeiðs kl. átta á morgni og góvust ikki fyrr

enn vit vóru liddin umleið kl. átta á kvøldi, sigur Carl Herup Olsen, sum minnst, at hann fekk 75 krónur um mánaðin í lærutíðini.

Tá lærutíðin var av, fekk Carl Herup Olsen arbeiði á skrivstovu hjá Kjelbro í Klaksvík. Hetta var 1. juli 1941, og har var hann í átta ár. Har hitti hann Poul Als, sum var roknskaparleiðari á skrivstovu, og teir báðir gjørdu av at stovna virki í Keypmannahavn í 1949. Endamálið var at keypa fisk úr Føroyum, og at reka matvøruheilsu. Virkið kallaðu teir Farodane.

Við í nýstovnaða felagnum í Keypmannahavn var eisini B. Husted-Andersen, sum var landsrættarsakførari í Havn.

Carl Herup Olsen og familjan flutti heim aftur til Føroyar árið eftir, tá deild av Farodane varð stovnað í Havn, sum kallast Farodane & Co.

Felagið í Keypmannahavn helt fram. Tá keypti vørur beinleiðis frá verksmiðjunum í Danmark, og deildin í Føroyum innflutti vørurnar. Henda skipan var galdandi til umleið 1965, tá Poul Als gjørdist sjúkur og

gavst at arbeiða.

Einsamallur eigari

Um hetta mundið var samskiptið við umheimin vordit nógv betur. Telefon og teleksamskiptið var útbýgt, og tað gjørdi tað lættari at arbeiða í Føroyum. Vit gjørdi tí av at lata aftur í Keypmannahavn, sigur Carl Herup Olsen.

Sum fráleið ókti Farodane um virksemd, og í 1976 yvirtók Carl Herup Olsen allan partapeningin, og Anna og Carl Herup Olsen, saman við elsta soninum Olavi Olsen, hava staðið fyrri felagnum.

Olavur Olsen gjørdist stjóri á Farodane í 1983. Í 1991 varð navn á felagnum broytt til P/f Farodane. Tá felagið varð stovnað í síni tíð, var partapeningurin 20.000 krónur. Í dag er hann 3,8 mió. krónur.

Fyrstu árin í Føroyum, var høvuðsdenturin eins og í Danmark, at keypa og selja fisk til útflutning, umframt ávisar matvørur heilsu.

Sum fráleið yvirtók Fiskasølan, sum varð stovnað í 1949, stóran part av fiskauitflutninginum, tó at Farodane ikki gavst við hes-

um virksemd fyrr enn í seks-tíárunum.

Bilar, matvørur og tógv

Farodane víðkaði sum fráleið um vøruslagini, og í 1953 fekk heilsølan m.a. einaumboð í Føroyum fyrri VW bílar, teir sonevndu "fólkavognarnir" men eisini komu onnur vøruslag til.

I 1954 flutti Farodane í egnar virkisbygning við Tinghúsvegin í Havn. Har kom skrivstovuútgørd, sum Fyrirkun selur burturav í dag, inn í myndina á fyrsta sinni. Í byrjanini vóru bert skrivmaskinur og rokni-maskinur at fáa, men sum fráleið eisini onnur amboð og innbúgv til skrivstovu.

I 1980 flutti Farodane í nýggja virkisbygningin í Brekkutúni í Hoyvík.

Tá vóru matvørurnar stórar partur av heilsuluni, men kappingin var hørð. Tá lat SMS upp, og teir innfluttu vørurnar sjálvir, eins og Keypsamtøkan, sum stovnaði fleiri deildir á bygd. Tá valdu vit at gevast við matvørnum í 1985, og fóru burturav at selja skrivstovuútgørd, seinni EDV-útgørd og alt, sum

verður nevnt skrivstovu innbúgv og -útgørd, sigur Carl Herup Olsen.

Farodane er ein av teimum fáum fyrirkum, sum ikki hevur merkt stórvegis til afturgongd. Tá vónaligu tíðirnar byrjaðu, vóru tvey fólk uppsøgd, men síðani tá eru fleiri fólk sett aftur í starv. Í dag arbeiða 22 fólk í fyrirkuni.

Út at selja, heim at pakka

Hvat hevur verið størsta broytingin í arbeiðinum hesi 45 árin?

Tað er ikki lætt at siga. Hóast tað er strevið at reka virki í dag, so var tað ikki minni strevið í byrjanini, tó á heilt øðrvísi hátt enn í dag, sigur Carl Herup Olsen.

Tá skuldi tú fyrst fara út at selja, so heim at pakka og senda vørurnar til handlarnar. Aftaná arbeiðstíð var faktureringin og bókingin, umframt annað skrivligt arbeiði eftir at fáa frá hondini.

Sambandið til umheimin var vónaligt, og samskiptið var tí antin at telegrafera ella skriva brøv. Jú, arbeidsdagarnir vóru drúgvir. Fyrstu árin arbeiðdu vit sjáldan minni

enn 16 tímar um dagin, sigur Carl Herup Olsen.

Hvussu hevur tá skipað fyrirkuna, tá tit sum ein av teimum fægstu hava megnað at vardveitt virksemd?

Mín meginregla hevur altíð verið, at ansa væl eftir. Vit hava ongantíð útgildið pening av yvirskotinum í partafelagnum, men hava nýtt tað til at styrkja felagið, eitt nú við at hækka partapeningin o.a.

Eg havi gjørt orðdatakið "Den som betaler sin gæld, hann óger sit bo", til mín arbeiðssetning, og tað havi eg hildið meg til, sigur Carl Herup Olsen.

Førðaður maður

Tað er torført at fáa Carl Herup Olsen at siga nakað ávist um avrikið og leikluti hansara í Farodane øll hesi árin, frá tí hann sum eina-samallur seljari fór undir arbeiðið og til í dag, nú Farodane er ein góð og væl virkandi fyririrka. Hann er ikki til tey nógvu ella stóru orðini, men trívist í valeyst best uttan ov nógv hóvastak.

Tað er heldur ikki nógv at frætta um, hvat hann fer at gera framtíðir. Arbeiðið í fyrirkuni hevur verið á-